

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА ЄТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФІЇ, ІСТОРІЇ ТА ТУРИЗМУ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ І ТУРИЗМУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 13. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГЕОГРАФІЧНІЙ ОСВІТІ

Освітньої програми:	Середня освіта (Географія)
Рівня вищої освіти:	другого (магістерського)
за спеціальністю:	014.07 Середня освіта (Географія)
галузі знань:	01 Освіта/Педагогіка

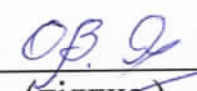
Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційні технології в географічній освіті» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, за освітньою програмою «Середня освіта (Географія)» зі спеціальності «014.07 Середня освіта (Географія)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Розробник: кандидат географічних наук, доцент
Яроменко Оксана Володимирівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри географії і туризму
Протокол №1 від «29» серпня 2023 року

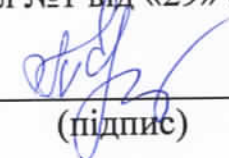
Завідувач кафедри доц. Миронець Н.Р.
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)»

Гарант доц. Яроменко О.В.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету географії, історії та туризму

Протокол №1 від «29» серпня 2023 року

Голова доц. Пагута Т.І.
(підпис)

© Яроменко О.В., 2023

© ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука, 2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Обов’язковий компонент освітньої програми	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія)	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	20 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	8 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		80 год.	104 год.
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційні технології в географічній освіті» схвалена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка

Мета дисципліни: обґрунтувати методичну підготовку формування компетентності майбутнього фахівця для впровадження інноваційних педагогічних технологій у процес навчання географії, засвоєння, поширення та використання новітніх введень, які вдосконалюють проведення педагогічного процесу у системі географічної освіти; розвинути уміння організовувати процес навчання географії в закладах освіти з використанням інноваційних технологій.

Основні завдання дисципліни:

- ознайомити здобувачів з теоретичними та прикладними аспектами інноваційної педагогічної діяльності. Розкрити сутність поняття «інноваційні» технології;

- висвітлити особливості організації навчального процесу і простору під час використання технологій розвивального та проблемного навчання;

- розкрити технології розвитку критичного мислення та модульного навчання під час навчання географії;

- застосування інформаційно-комунікаційних та інтерактивних технологій в географічній освіті;

- розкрити прикладні аспекти застосування технології навчання як дослідження; технології проектного навчання та кейс-технології;

- особливості використання інформаційно-комунікативних технологій, зокрема й цифрових застосунків в географічній освіті в умовах дистанційного навчання.

Під час лекційних та практичних занять, самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в географічній освіті» здобувачі вищої освіти, майбутні фахівці, набувають таких **загальних (ЗК), фахових (спеціальних) та програмних компетентностей (СК):**

ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ПК3. Здатність здійснювати самостійно та організовувати дослідницьку діяльність здобувачів освіти з використанням сучасних методів і технологій, прикладних географічних досліджень природних і суспільних явищ та процесів, адаптованих під конкретні умови освітньої діяльності, узагальнювати отримані результати, презентувати їх.

ПК6. Здатність до здобуття спеціалізованих умінь та навичок розв'язання проблем сучасної географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання географії, які необхідні для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльності.

Опанувавши дисципліну «Інноваційні технології в географічній освіті» студенти повинні мати такі **програмні результати навчання**:

РН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН7. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

ПРН4. Обґрунтовує вибір сучасних методів і технологій прикладних географічних досліджень, профільного навчання географії, позанавчальної роботи зі здобувачами освіти, володіє методикою географічних досліджень, необхідних для організації практичних занять з географії та позашкільної роботи, демонструє вміння організовувати дослідницьку роботу здобувачів освіти.

ПРН7. Здійснює відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи, інформаційно-комунікаційні технології.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ПОНЯТТЯ ПРО ТЕХНОЛОГІЮ НАВЧАННЯ. ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ПРО ТЕХНОЛОГІЮ НАВЧАННЯ. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ. Мета і завдання дисципліни «Інноваційні технології в географічній освіті». Об'єкт і предмет вивчення. Значення дисципліни у професійній підготовці майбутніх учителів географії. Поняття про педагогічну технологію. Класифікація педагогічних технологій. Технології навчання географії: традиційні та інноваційні.

Література: [основна: 3, 4, 6, 8-10; допоміжна: 6, 29, 36]

ТЕМА 2. ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИВАЛЬНОГО ТА ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ. Система розвивального навчання. Концептуальна основа, цілі та зміст технології. Організація навчального процесу і простору під час використання технології. Проблемне навчання як засіб активізації розумової діяльності особистості. Проблемні питання, завдання і ситуації. Класифікація проблемних ситуацій. Способи створення та використання проблемних ситуацій на уроках (лекціях).

Література: [основна: 3, 6, 9; допоміжна: 6, 29, 36]

ТЕМА 3. ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ. Концептуальна основа, завдання та зміст технології. Організація навчального процесу з використанням технології критичного мислення в географічній освіті. Технології концептуалізації навчання: технологія модульного навчання.

Література: [основна: 3, 6; допоміжна: 6, 9, 29, 40]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ ГЕОГРАФІЧНІЙ ОСВІТІ

ТЕМА 4. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ. Засоби інформаційно-комп'ютерних технологій в географічній освіті. Мультимедійні технології. Переваги мультимедійних засобів навчання. Мультимедійні презентації. Віртуальні екскурсії. Відеоуроки. Навчальні відеофільми. Віртуальні лабораторії. Електронне портфоліо. Картографічні видання як приклад реалізації інноваційних технологій вивчення географії. Географічна освіта та Інтернет.

Література: [основна: 4, 6, 8, 12; допоміжна: 20, 29, 38]

ТЕМА 5. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ГЕОГРАФІЇ. Поняття про інтерактивні технології навчання. Активне та інтерактивне навчання. Концептуальна основа, завдання та зміст технології. Основні характеристики інтерактивних технологій. Групи і різновиди інтерактивних технологій. Значення інтерактивних технологій. Інтерактивні технології на заняттях з географії. Інтерактивні карти.

Література: [основна: 1, 5, 10; допоміжна: 31, 32, 34]

ТЕМА 6. КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ. Історія виникнення та поширення кейс-технологій. Кейс-метод. Метод аналізу ситуацій. Метод випадків і метод ситуацій. Ознаки кейс-технологій. Поняття про кейс. Види кейсів. Структура кейсу. Основні вимоги до створення кейсу. Технологія роботи з кейсом. Основні етапи використання кейс-технологій з географії у закладах освіти.

Література: [основна:4,6,8,12; допоміжна:6,9,39,40]

ТЕМА 7. ПРОЕКТНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ В ГЕОГРАФІЇ. ТЕХНОЛОГІЯ «МАЙСТЕРНЯ». Поняття про проект. Метод проектів. Історія виникнення методу проектів. Значення проектів. Етапи організації проектної діяльності. Технологія роботи над проектом. Міні-проекти та проекти з географії. Переваги проектних технологій. Особливості використання проектної технології на заняттях з географії та в позаурочний час. Технологія «майстерня».

Література: [основна:6,8,10; допоміжна:6,32,39,40]

ТЕМА 8. ТЕХНОЛОГІЇ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ.

Поняття «ігрові педагогічні технології». Вимоги до проведення ігор. Методика організації та проведення дидактичних ігор. Соціокультурне призначення гри. Функція міжнаціональної комунікації. Функція самореалізації людини у грі. Комунікативна гра. Діагностична функція гри. Моральні та пізнавальні мотиви гри. Ігрові технології навчання. Дидактичні ігри.

Література: [основна:3,4,6,8; допоміжна:24,27,39,41,43,44]

ТЕМА 9. ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ЯК ДОСЛІДЖЕННЯ. ВИКОРИСТАННЯ STEM-ТЕХНОЛОГІЙ В ГЕОГРАФІЇ. Поняття про дослідження. Сутність дослідницько-орієнтованого навчання. Історія впровадження дослідницького підходу в навчанні географії. Характеристика технології навчання як дослідження. Особливості організації дослідів в географічній освіті. Постер (стендова доповідь), як презентація для оприлюднення результатів наукових досліджень з географії серед здобувачів освіти.

Література: [основна:4,9,10; допоміжна:4,6,9,27,43].

ТЕМА 10. ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ. ЦИФРОВІ ЗА СТОСУНКИ. Особливості використання інформаційно-комунікативних технологій під час навчання географії в умовах дистанційного навчання. Види дистанційних технологій. Робота з новітніми освітніми платформами Google Classroom, Classtime, «На Урок», «Всеосвіта» та ін. Застосування дистанційних платформ (телекомунікаційних методів) під час навчання географії (Google Meet, Moodle, e-schools. info (Всеукраїнська школа онлайн)), Zoom, Microsoft Teams, Skype робота у Telegram, робота у Viber-групах тощо). Хмарні технології як провідні інформаційні технології. Веб-ресурси для поглиблення знань з географії. Цифровий постір педагога: створення міні-сайту (Netboard). Застосування цифрових онлайн-застосунків під час навчання географії (онлайн-дошки Lino та Miro; Soutori, он-лайн книга Ourboox та ін.).

Література: [основна:2,6,7,8,12; допоміжна:2,4,20,26,41,46].

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усьог о	у тому числі				усь ого	у тому числі			
		л	п	лаб.	с.р.		л	п	лаб.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Поняття про технологію навчання. Традиційні та інноваційні технології навчання										
Тема 1. Поняття про технологію навчання. Інноваційні технології	12	2	2		8	14	2	2		10
Тема 2. Технології розвивального та проблемного навчання	12	2	2		8	10				10
Тема 3. Технології розвитку критичного мислення	12	2	2		8	10				10
Разом за змістовим модулем 1	36	6	6	-	24	34	2	2	-	30
Змістовий модуль 2. Технології навчання в сучасній географічній освіті										
Тема 4. Інформаційно-комунікативні технології навчання географії	12	2	2		8	12	2			10
Тема 5. Інтерактивні технології навчання в географії	12	2	2		8	14	2	2		10
Тема 6. Кейс-технології	12	2	2		8	10				10
ТЕМА 7. Проектна технологія навчання в географії. Технологія «майстерня»	12	2	2		8	12		2		10
ТЕМА 8. Технології активізації навчання. Ігрові технології	12	2	2		8	10				10

Тема 9. Технологія навчання як дослідження. Технології STEM-освіти в географії	12	2	2		8	10				10
Тема 10. Технології дистанційного навчання. Цифрові застосунки	12	2	2		8	18	2	2		14
Разом за змістовим модулем 2	84	14	14	-	56	86	6	6	-	74
Усього годин	120	20	20	-	80	120	8	8	-	104

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття про технологію навчання. Інноваційні технології	2/2
2	Технології розвивального та проблемного навчання	2
3	Технології розвитку критичного мислення	2
4	Інформаційно-комунікативні технології навчання географії	2
5	Інтерактивні технології навчання в географії	2/2
6	Кейс-технології	2
7	Проектна технологія навчання в географії. Технологія «майстерня»	2/2
8	Технології активізації навчання. Ігрові технології	2
9	Технологія навчання як дослідження. Технології STEM-освіти в географії	2
10	Технології дистанційного навчання. Цифрові застосунки	2/2
Всього		20/8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття про технологію навчання. Інноваційні технології	8/10
2	Технології розвивального та проблемного навчання	8/10
3	Технології розвитку критичного мислення	8/10
4	Інформаційно-комунікативні технології навчання географії	8/10
5	Інтерактивні технології навчання в географії	8/10
6	Кейс-технології	8/10

7	Проектна технологія навчання в географії. Технологія «майстерня»	8/10
8	Технології активізації навчання. Ігрові технології	8/10
9	Технологія навчання як дослідження. Технології STEM-освіти в географії	8/10
10	Технології дистанційного навчання. Цифрові застосунки	8/14
Всього		80/104

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Поняття про технологію навчання. Традиційні та інноваційні технології навчання				
Тема 1. Поняття про технологію навчання. Інноваційні технології	Анотація матеріалу. Вивчення основних понять і термінів. Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної №1	Представлення доповіді. Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	<i>[основна: 3,4,6,8-10; допоміжна: 6,29,36]</i>	6
Тема 2. Технології розвивального та проблемного навчання	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної №2	Здача виконаних практичних завдань	<i>[основна: 3,6,9; допоміжна: 6,29,36]</i>	6
Тема 3. Технології розвитку критичного мислення	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних №3.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень.	<i>[основна: 3,6; допоміжна: 6,9,29,40]</i>	6
Змістовий модуль 2. Технології навчання в сучасній географічній освіті				
Тема 4. Інформаційно-	Опрацювання лекційного	Здача виконаних практичних	<i>[основна: 4,6,8,12; допоміжна: 20,29,38]</i>	6

комунікативні технології навчання географії	матеріалу. Виконання завдань практичної роботи №4.	завдань з захистом теоретичних положень. Представлення презентацій		
Тема 5. Інтерактивні технології навчання в географії	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичної роботи №5.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Представлення презентацій.	<i>[основна:1,5,10; допоміжна:31,32,34]</i>	6
Тема 6. Кейс-технології	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичної роботи №6.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Представлення презентацій.	<i>[основна:4,6,8,12; допоміжна:6,9, 39,40]</i>	6
Тема 7. Проектна технологія навчання в географії. Технологія «майстерня»	Опрацювання лекційного, відео та презентаційного матеріалу. Виконання практичної роботи №7.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Представлення презентацій.	<i>[основна:6,8,10; допоміжна:6,32,39,40]</i>	6
Тема 8. Технології активізації навчання. Ігрові технології	Опрацювання лекційного, відео та презентаційного матеріалу. Виконання практичної роботи №8.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Представлення презентацій.	<i>[основна: 3,4,6,8; допоміжна:24,27,39,41,43,44]</i>	6
Тема 9. Технологія навчання як дослідження. Технології STEM-освіти в географії	Опрацювання лекційного, відео та презентаційного матеріалу. Виконання практичної	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Представлення	<i>[основна:4,9,10; допоміжна:4,6,9,27,43]</i>	6

	роботи №9	презентацій		
Тема 10. Технології дистанційного навчання. Цифрові застосунки	Опрацювання лекційного, відео та презентаційного матеріалу. Виконання практичної роботи №10.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Представлення презентацій.	[основна: 2, 6, 7, 8, 12; допоміжна: 2, 4, 20, 26, 41, 46].	6

Індивідуальні завдання

На основі літературних та Інтернет джерел підготувати конспект уроку з географії з самостійно обраної теми з використанням:

- 1) інформаційно-комунікативних технологій навчання;
- 2) інтерактивних технологій навчання;
- 3) дистанційних технологій.

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Інноваційні технології в географічній освіті» застосовуються такі методи навчання:

- словесний, пояснювально-ілюстративний метод із використанням мультимедійних презентацій під час викладу лекційного матеріалу;
- практичний метод (практичні заняття у їх різноманітних формах (бесіда з елементами дискусії, ситуативний підхід, бесіда за «круглим столом», «питання-відповідь») відбуваються з використанням проблемно-пошукового та евристичного методів навчання);
- відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- дослідницький метод під час виконання самостійної (індивідуальної) роботи.

9. Методи контролю

Поточний контроль реалізується у формі:

- опитування, захисту, виступів на семінарських та практичних заняттях, експрес-контролю тощо, під час проведення практичних та семінарських занять, участі у ділових іграх і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи;
- перевірка результатів: презентація виконання самостійної роботи (в т.ч. індивідуальних завдань), контролю засвоєння навчального матеріалу, завдань запланованих на самостійне опрацювання тощо;

- тестовий контроль;
- підсумковий контроль. Складання заліку.

10. Питання гарантованого контролю знань здобувачів вищої освіти.

1. Поняття про технологію навчання. Інноваційні технології.
2. Мета і завдання дисципліни «Інноваційні технології в географічній освіті». Об'єкт і предмет вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні технології в географічній освіті».
3. Значення дисципліни у професійній підготовці майбутніх учителів географії. Поняття про педагогічну технологію.
4. Класифікація педагогічних технологій.
5. Технології навчання географії: традиційні та інноваційні.
6. Система розвивального навчання.
7. Концептуальна основа, цілі та зміст розвивальної технології. Організація навчального процесу і простору під час використання технології.
8. Проблемне навчання як засіб активізації розумової діяльності особистості.
9. Проблемні питання, завдання і ситуації. Класифікація проблемних ситуацій.
10. Способи створення та використання проблемних ситуацій на уроках (лекціях) географії.
11. Технології розвитку критичного мислення та модульного навчання. Концептуальна основа, завдання та зміст технології.
12. Організація навчального процесу з використанням технології критичного мислення в географічній освіті.
13. Принцип модульності у навчанні. Компоненти навчального модуля.
14. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій.
15. Мультимедійні технології. Переваги мультимедійних засобів навчання.
16. Мультимедійні презентації.
17. Віртуальні екскурсії в географії.
18. Відеоуроки. Навчальні відеофільми.
19. Віртуальні лабораторії. Електронне портфоліо.
20. Значення інформаційно-комунікаційних технологій.
21. Географічна освіта та Інтернет.
22. Поняття про інтерактивні технології навчання.
23. Активне та інтерактивне навчання. Концептуальна основа, завдання та зміст технології.
24. Основні характеристики інтерактивних технологій.
25. Групи і різновиди інтерактивних технологій.
26. Значення інтерактивних технологій. Інтерактивні технології на уроках географії.

27. Картографічні видання як приклад реалізації інноваційних технологій вивчення географії
28. Історія виникнення та поширення кейс-технологій.
29. Кейс-метод. Приклади застосування кейс-технології в географічній освіті.
30. Метод аналізу ситуацій.
31. Метод випадків і метод ситуацій.
32. Ознаки кейс-технологій.
33. Поняття про кейс.
34. Види кейсів. Структура кейсу.
35. Основні вимоги до створення кейсу.
36. Технологія роботи з кейсом. Основні етапи використання кейс-технологій. Проблема створення банку кейсових задач.
37. Приклади застосування кейс-технологій під час викладання географії.
38. Проектна технологія навчання в географії.
39. Поняття про проект. Метод проектів.
40. Історія виникнення методу проектів. Значення проектів.
41. Етапи організації проектної діяльності.
42. Технологія роботи над проектом. Міні-проекти та проекти з географії. Переваги проектних технологій.
43. Особливості використання проектної технології на уроках географії та в позаурочний час.
44. Поняття про майстерню. Історія виникнення технології.
45. Ігрові технології в географії.
46. Технологія навчання як дослідження. Поняття про дослідження.
47. Сутність дослідницько-орієнтованого навчання.
48. Історія впровадження дослідницького підходу в навчанні географії.
49. Характеристика технології навчання як дослідження. Особливості організації дослідів в географічній освіті.
50. Використання інформаційно-комунікативних технологій на уроках географії в умовах дистанційного навчання.
51. Особливості використання інформаційно-комунікативних технологій під час навчання географії в умовах дистанційного навчання.
52. Види дистанційних технологій.
53. Застосування дистанційних платформ під час навчання географії (Google Meet, Moodle, e-schools.info (Всеукраїнська школа онлайн)).
54. Аналіз сучасних платформ для проведення уроків з географії (Zoom, Microsoft Teams, Skype).
55. Хмарні технології як провідні інформаційні технології.
56. Веб-ресурси для поглиблення знань з географії.
57. Застосування цифрових онлайн-застосунків під час навчання географії (онлайн-дошки Lino та Miro, Soutori, он-лайн книга Ourboox та ін.).
58. Використання STEM-технологій на уроках географії.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	зараховано
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	

64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабіє їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	не зараховано
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	

12. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Інноваційні технології в географічній освіті» включає:

1. Навчальні посібники.
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі завдання для практичних робіт і самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Пакети тестових завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).
4. Цифровий простір. Ярошенко О.В. URL:
<https://oksana43.netboard.me/9ee3bzjc0pmz6f/?link=LaolzQLr-DjR0zRcX-SWZYnJDc>

13.Рекомендована література

Базова

1. Баліцька Н.Г. та ін. Використання інтерактивних технологій навчання в професійній підготовці майбутніх учителів: Монографія / За заг. ред. Н.С.Побірченко. К.: Наук, світ, 2003. 138с.
2. Варакута О. Інноваційні технології та моделі змішаного навчання в освітньому процесі з географії. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Географія. Тернопіль : Тайп, 2022. Вип. 1. (52). С. 29–37.
3. Дидактика географії : монографія (електронна версія) / В. М. Самойленко, О. М. Топузов, Л.П. Вішнікіна, І.О. Діброва. К. : Ніка-Центр, 2013. 570 с.
4. Дичківська І.М. Іноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2015. 304 с.
5. Довгань Г.Д. Інтерактивні технології на уроках географії. Харків: Основа, 2005. 126 с.
6. Жемеров О.О. Сучасні технології навчання географії України: Метод. посіб. для студ.-географів ВНЗ / О.О. Жемеров, В.М. Блазун. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. 32 с.
7. Король О.М., Корнус О.Г., Корнус А.О., Данильченко О.С. Використання інформаційно-комунікативних технологій на уроках географії в умовах дистанційного навчання. Актуальні питання природничо-математичної освіти : зб. наук. праць. СумДПУ імені А.С.Макаренка. Випуск1(17). 177–188.
8. Маслова Н. М. Сучасні освітні технології у викладанні географії : Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Кропивницький, 2019. 101 с.
9. Освітні технології навчання: Навч.-метод. посіб. / За ред. О. М. Пехоти. К.: Видавництво А.С.К., 2003. 255 с.
10. Стадник О.Г. Інноваційні технології навчання географії: навч. видання. Харків: Основа, 2010. 128 с.
11. Яроменко О. В., Шкіринець В. М. Інновації у методичній підготовці майбутніх учителів-географів. *Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ*: збірник наукових праць. Рівне : ПВНЗ МЕРУ ім. акад. С. Дем'янука. 2019. № 1 (21). С. 174–181.
12. Яроменко О.В. Цифровий простір. <https://oksana43.netboard.me/9ee3bzjc0pmz6f/?link=LaolzQLr-DjR0zRcX-SWZYnJDc>

Допоміжна

1. Барчук М.П., Яроменко О.В. Організація дослідницької діяльності учнів при вивченні географії. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку*

регіонів: матеріали II міжнар. наук.- практ. конф. (Рівне, 23 червня 2023 року) / МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука. Рівне. МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2023.

2. Бугайчук К. Л. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів. Інформаційні технології і засоби навчання. 2016. Т. 54, вип. 4. С. 1–18.

3. В.О. Мартинюк, А.С. Романів, О.Я. Романів, В.П. Селецький, О.В. Яроменко. Учнівські науково-дослідницькі роботи з географії: методологія та методика. Навчально-методичний посібник. Рівне, 2014. 228 с

4. Варакута О. Інструментарій дистанційного навчання географії в школі. Шості Сумські наукові географічні читання: збірник матеріалів Ш79 Всеукраїнської наукової конференції (Суми, 15-17 жовтня 2021 р.) / СумДПУ імені А. С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства; [упорядник Корнус А. О.]. Елект. текст. дані. Суми. 2021. С.93–101.

5. Вища освіта України і Болонський процес: [навчальний посібник] / за ред. В.Г. Кременя: авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2004. 384 с.

6. Грицай Н.Б. Інноваційні технології навчання біології: навчальний посібник. Львів: «Новий світ – 2000», 2019. 176 с.

7. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»). *Історія української школи і педагогіки*: хрестоматія / упоряд. О.О. Любар; за ред. В.Г. Кременя / Олександр Опанасович Любар. К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. С. 641, 642. (Вища освіта ХХІ століття).

8. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. Київ: Академ.видав, 2012. 352 с.

9. Дрогушевська І.Л. Розробка та впровадження комп'ютерно-орієнтованих мультимедійних навчальних засобів з географії у загальноосвітніх навчальних закладах. Національне картографування: стан, проблеми та перспективи розвитку: зб. наук. праць. / Відп. за вип. А.А. Москалюк. К.: ДНВП «Картографія», 2005. Вип. 2. С. 79–82.

10. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г.Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. С. 661.

11. Жемеров О.О. Комп'ютерні технології у шкільній географії. *Проблеми безперервної географічної освіти*: зб. наук. праць. К.: ПІТ, 2007. Вип. 7. С. 76–80.

12. Жемеров О.О. Сучасні технології навчання географії України: Метод. посіб. для студ.-географів ВНЗ / О.О. Жемеров, В.М. Блазун. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. 32 с.

13. Загальна методика навчання географії : підручник [з грифом МОНМС України] / О.М. Топузов, В.М. Самойленко, Л.П. Вішнікіна. – К. : ДНВП "Картографія", 2012. – 512 с.

14. Інноваційні технології в роботі вчителя географії .- Х. : Основа , 2011 127с. .

15. Інновації на уроках географії / Упорядн. Є.І. Науменко, В.М. Андреева. Х.: Вид. група «Основа», 2007. 160 с. (Б-ка журн. «Географія»; Серія «Урок від А до Я» Вип. 4 (40)).
16. Колмичиков М. Використання електронних атласів на уроках географії // Краєзнавство. Географія. Туризм. 2006. №10–11. С. 3–7.
17. Концепція географічної освіти в основній школі (проект). URL: http://undip.org.ua/structure/laboratory/geogr_ekon/proekt_konc_geogr_osv.pdf.
18. Корнєєв В.П. Комп'ютерне навчання у шкільній географії. *Проблеми безперервної географічної освіти*: зб. наук. праць. К.: ІПТ, 2007. Вип. 7. С. 97–103.
19. Кремень В. Інноваційність і освіта. В. Кремень. *Позакласний час*, 2009. № 11–12. С. 36–38.
20. Кривонос О. М. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчанні : навч. Посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 182 с.
21. Кухаренко В. М. Системний підхід до змішаного навчання. Інформаційні технології в освіті. 2015. Вип. 24. С. 53–67. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/itvo>
22. Кухаренко В.М., Бондаренко В.В. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія. За ред. В.М. Кухаренка В.В. Бондаренка Харків.: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409 с.
23. Кушнарєнко Н. Застосування інноваційних технологій у навчанні фізичної географії. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. Випуск 51*, 2014. С. 52–58.
24. Лісецький К. До питання змішаного навчання. URL: http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/01_%20Lisetskyi_do_pytannya.pdf/
25. Методика викладання географії в школі: Навч.-метод. посіб. / За ред. С.Г. Коберніка. К.: Стафед-2, 2000. 320 с.
26. Методичні рекомендації щодо організації змішаного навчання у закладах. Навчання в школі+Онлайн-навчання=Змішане навчання. URL: <https://sites.google.com/a/lyceum2.cv.ua/metodicnij-navigator/metodicni-materiali/zmisanenavcanna/>
27. Методологічні основи географічних наукових досліджень учнів Малої академії наук України : Навчально-методичний посібник. [А. Романів, О. Романів, О. Ярошенко; відп. за вип. О. Лісовий, С. Лихота]. К. 2016. 72 с.
28. Назаренко Т.Г. Методика навчання географії України в загальноосвітніх навчальних закладах (особливості навчання). Х.: ВГ «Основа», 2016. 112 с.
29. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. Сучасні педагогічні технології: Навчальний посібник. Видавничий центр «Просвіта»; Пошуково-видавниче агентство «Книга Пам'яті України», 2000. 368 с.
30. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; за заг. ред. О. М. Пехоти. Київ: А.С.К., 2001. 256 с.

31. Остроух В. І., Руденко І. С. Електронні навчальні картографічні видання як приклад реалізації інноваційних технологій вивчення географії в школі. *Український географічний журнал*. 2015. № 3. С. 55–59.
32. Остроух В.І. Комп'ютерні уроки з географії – новий комплекс методичних проблем. *Картографія та вища школа: зб. наук. праць*. Вінниця: Державна картографічна фабрика, 2004. Вип.9. С. 56–59.
33. Остроух В.І. Нові навчальні електронні посібники з курсу «Фізична географія України» як форма реалізації інноваційних технологій в освітньому процесі. *Вісник геодезії та картографії*. 2013. № 1. С. 33–36.
34. Остроух В.І., Європіна І.О. Новітні електронні навчальні посібники як продовження процесу передачі систематизованих знань, створення нових методів та технологій навчання. Проблеми безперервної географічної освіти і картографії: зб. наук. праць. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2011. Вип. 14. С. 70–73.
35. П'ятакова Г. П., Заячківська Н. М. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі: навч.-метод. посіб. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. 55 с.
36. Педагогічні технології: теорія та практика: навчально-методичний посібник / за ред. М. В. Гриньової. Полтава: АСМІ, 2006. 230 с
37. Підготовка майбутніх вчителів до впровадження педагогічних технологій: навч. посіб. [О.М. Пехота, В.Д. Будак, А.М. Старева та ін.]; за ред. І.А. Зязюна, О.М. Пехоти. К.: Видавництво А. С. К., 2003. 240 с.
38. Покась Лілія, Браславська Оксана. Інноваційна педагогічна технологія як засіб формування методичної компетентності для роботи майбутнього вчителя географії. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/12919> (дата доступу: 15.08.2023).
39. Пометун О. І., Пирожено Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. / за ред. О. І. Пометун. Київ: Видавництво А.С.К., 2006. 192 с.
40. Стрельников В. Ю., Брітченко І. Г. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МППК ПУЕТ. Полтава: ПУЕТ, 2013. 309 с.
41. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник. За ред. О.І. Пометун. 2004. 192 с.
42. Теорія та практика змішаного навчання: монографія /Кухаренко В. М., Березенська С. М., Бугайчук К. Л. та ін.; за ред. В. М. Кухаренка. Харків : Міськдрук, НТУ ХПІ, 2016. 284 с.
43. Шевельова О. В., Корнус О.Г. Активізація пізнавальної діяльності школярів шляхом впровадження елементів інноваційних технологій на уроках географії та в позакласній роботі. Наукові записки СумДПУ імені А. С. Макаренка. *Географічні науки* : збірник наукових праць. Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка; Українське географічне товариство; редкол.: Б. М. Нешатаєв (гол. ред.), А. О. Корнус, С. І. Сюткин та ін. Суми, 2017. Вип. 8. С. 187–191.

44. Яроменко О., Чекан М. Застосування інформаційних технологій на уроках географії в умовах дистанційного навчання. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів*: матеріали II міжнар. наук.- практ. конф. (Рівне, 23 червня 2023 року) / МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука. Рівне. МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2023.

45. Яроменко О.В., Твердий І.Ю. Віртуальна екскурсія як форма інтерактивного навчання географії. *Інноваційні дослідження та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Рівне, 2023 р.) / МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука. Рівне: РВЦ МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2023.

46. Яроменко О.В., Ільницька Т.М. Метод проектів у процесі навчання географії. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів*: матеріали II міжнар. наук.- практ. конф. (Рівне, 23 червня 2023 року) / МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука. Рівне. МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2023.

47. Ярошук, К. І., Гужва, К. С. Особливості організації дистанційного навчання учнів старших класів з використанням інформаційно-комунікативних технологій. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*. 125. 2015. С. 124–127.

14. Інформаційні ресурси

1. PROMETHEUS. Найкращі онлайн-курси України та світу. URL: <https://prometheus.org.ua/>
2. Всеосвіта. Спільнота активних освітян. URL: // <https://vseosvita.ua/>
3. Географіка. Географічний портал. URL: http://geografica.net.ua/publ/galuzi_geografiji/metodika_vikladannja_geografiji
4. Географія для всіх. URL: http://geo-bav.at.ua/load/urok_geografii
5. Додатки і платформи для змішаного та дистанційного навчання: <https://osvitanova.com.ua/posts/4264-dodatky-i-platformy-dlia-zmishanoho-ta-dystantsiinocho-navchanni>).
6. Електронні навчальні посібники: URL: <http://ukrmap.com.ua/catalog/navchalna-produktsija/elektronni-navchalni-posibniki>
7. Електронні фахові наукові видання Національної наукової бібліотеки України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN
8. Освітній проєкт «На урок». URL: <https://naurok.ua/>
9. Ярошик Я. В. Інноваційні технології в системі освіти України. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/218.pdf>